OCAK-ŞUBAT 2021

VİCDANİ RET BÜLTENİ - II

-Başvurular

-Zorunlu askerlik yükümlülerinin yaşadığı hak ihlalleri

-Takip edilen dosyalar

-Vicdani ret açıklamaları

BU AY BÜLTENDE NE VAR?

Vicdani Ret Bülteni'nin ikinci sayısında, 2021'in Ocak ve Şubat ayında derneğimizin açıklamalarını, derneğimize yapılan bilgi edinme başvurularına dair bilgileri, vicdani retçilerin yaşadıkları hak ihlallerinin iki aylık güncel verilerini, VR-DER tarafından takip edilen dosyalara ilişkin detayları ve Ocak-Şubat ayında yapılan yeni vicdani ret açıklamalarını bulabilirsiniz.

Siz de bültende yer verdiğimiz hak ihlallerinden bir yada birden fazlasına maruz kaldığınızı düşünüyorsanız, web sitemizde yer alan "Askerlik Yükümlüsü Kişilerin Uğradığı Hak İhlallerinin Durum Tespiti Formu"nu doldurabilirsiniz.

VR-DER'in yürüttüğü izleme çalışması ile ilgili bilgi almak istiyorsanız web sitemizden ve sosyal medya hesaplarımızdan bize ulaşabilirsiniz.

VR-DER'İN OCAK-ŞUBAT GÜNDEMİ

Geride bıraktığımız Ocak-Şubat ayındaki açıklamalarımız...

20 Ocak 2021:
VR-DER: Risk altındaki Ruslan Kotsaba'nın Yanındayız

VR-DER, Ukraynalı vicdani retçi, pasifist ve gazeteci Ruslan Kotsaba için dayanışma açıklaması yayınladı. 22 Ocak'ta yeniden mahkemeye çıkarılacak Kotsaba için dayanışma vurgusu yapan dernek, herkesi, War Resisters' International'ın Ruslan Kotsaba için başlattığı kampanyaya destek olmaya çağırdı.

Ruslan Kotsaba, 2015 yılında, Doğu Ukrayna'daki askeri seferberliği boykot etmeye çağıran bir video yayınladığı için vatana ihanet ve askeri operasyonları engelleme suçlamalarıyla yargılanmıştı.

16 Şubat 2021:
"Avrupa'da Vicdani Ret" Raporu Yayınlandı

Vicdani Ret Derneği'nin üyesi olduğu Avrupa Vicdani Ret Bürosu (EBCO), yıllık raporunu yayınladı..

Raporda, 2020 boyunca Avrupa Konseyi bölgesinde zorunlu askerliğe karşı vicdani ret konusundaki güncellemeler yer alıyor. EBCO'nun yayınladığı yıllık raporda ayrıca, Avrupa çapında çok sayıda devletin, 18 yaş altı bireyleri askere almaya devam ettiğine dikkat çekiliyor. Raporun tamamına www.ebco-beoc.org sitesinden ulaşılabilir.

VR-DER'E BAŞVURULAR

Ocak ve Şubat ayında derneğimize bilgi edinme talebiyle çok sayıda başvuru yapıldı. 2 aylık zaman diliminde toplam 44 kişi, derneğe mail göndererek, çeşitli başlıklarda bilgi talebinde bulundu.

Yapılan başvurular içerisinde vicdani ret hakkıyla ilgili bilgi almak isteyen, zorunlu askerlik sebebiyle eğitim hakkının engellenmesi ve seyahat özgürlüğünün kısıtlanması kapsamında danışan, vicdani ret açıklaması yapmak istediğini belirten çok sayıda kişi vardı. 44 başvurunun %9'u bakaya olduğu için çeşitli hak ihlallerine maruz kalan kişilerden gelirken, başvuruların %18'i ise yoklama kaçağı olan kişiler tarafından yapıldı.

**"Yoklama kaçağı" ve "bakaya" ifadeleri, söz konusu kişiler yasal olarak bu şekilde tanımlandığından kullanılmaktadır.*

ÖZET

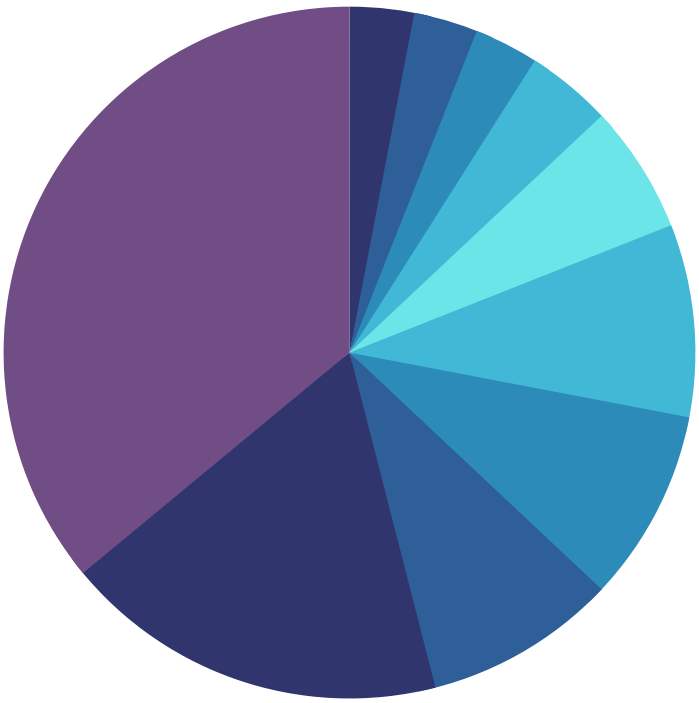

%3 Askeri birlikten firar edenler

%3 Hakkında yoklama kaçağı yada bakaya kalmak suçlamasıyla ceza davası açılanlar

%3 Yurt dışına çıkış hakkında bilgi talebinde bulunanlar

%4 Yeni vicdani ret açıklamaları

%6 İdari para cezaları

%9 Dernek üyeliği

%9 Eğitim hakkı

%9 Bakaya olanlar

%18 Yoklama kaçağı olanlar

%36 Vicdani ret hakkıyla ilgili bilgi talep edenler

ZORUNLU ASKERLİK YÜKÜMLÜSÜ KİŞİLERİN YAŞADIĞI HAK İHLALLERİ

Zorunlu askerlik yükümlüsü kişilerin uğradığı hak ihlallerinin durum tespiti üzerine yayınladığımız başvuru formu, Ocak-Şubat aylarını kapsayan zaman diliminde 17 kişi tarafından dolduruldu.

İki aylık sürede formu dolduran kişiler arasında vicdani reddini henüz açıklamamaış kişiler çoğunluktayken, verilen yanıtlar karşılaşılan hak ihlallerinin çeşitliliğini gösteriyordu.

Vicdani retçilerin, yoklama kaçağı ve bakayaların, askeri birlikten firar etmiş kişilerin doldurduğu forma verilen yanıtlarla, 2 ay boyunca, söz konusu kişilerin uğradıkları farklı hak ihlallerini tespit ettik.

Formu dolduranlar arasında sigortalı çalışamayan, işten atılan, oy kullanamayan, eğitim hakkı engellenen, ve başkaca hak ihlallerine maruz kalan çok sayıda kişi vardı.

İDARİ PARA CEZALARI

Formu dolduran başvurucuların %55'i yoklama kaçağı yada bakaya olduğu gerekçesiyle idari para cezası verildiğini belirtirken, %32'si hakkında kesilen bir idari para cezası olmadığını, %13'ü ise bir idari para cezası kesilip kesilmediğini bilmediğini belirtti.

Bunun yanında, başvurucuların %43'ü ise idari para cezasına itiraz etmediğini, %57'si ise idari para cezalarına nasıl itiraz edeceklerini bilmediğini belirtti.

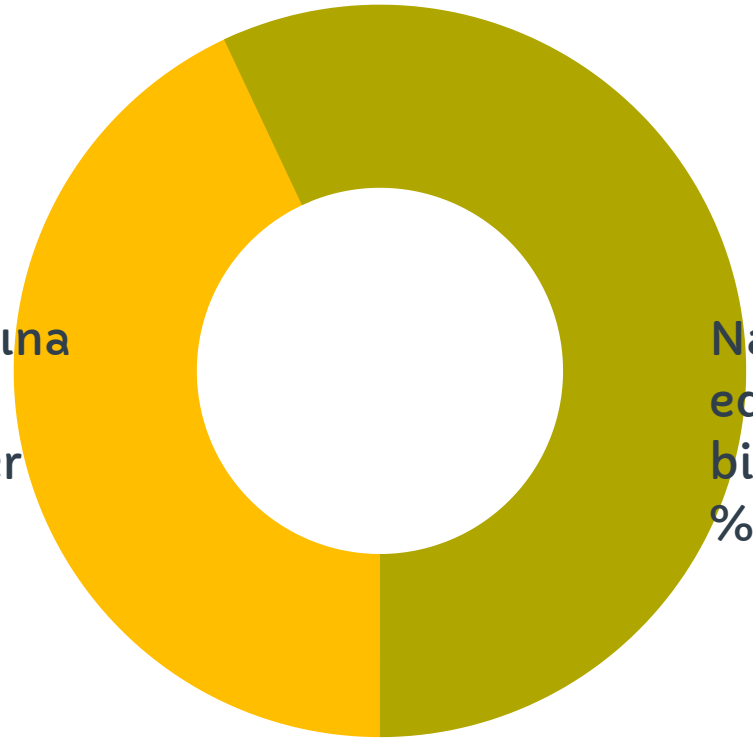

Ocak-Şubat ayında formu dolduran ve hakkında yoklama kaçağı yada bakaya kalmak suçlamasıyla idari para cezası kesildiğini belirten 9 kişiye yaklaşık olarak toplam 45.000 TL para cezası kesilmiştir.

ZORUNLU ASKERLİK YÜKÜMLÜSÜ KİŞİLER HANGİ HAK İHLALLERİNE MARUZ KALIYOR

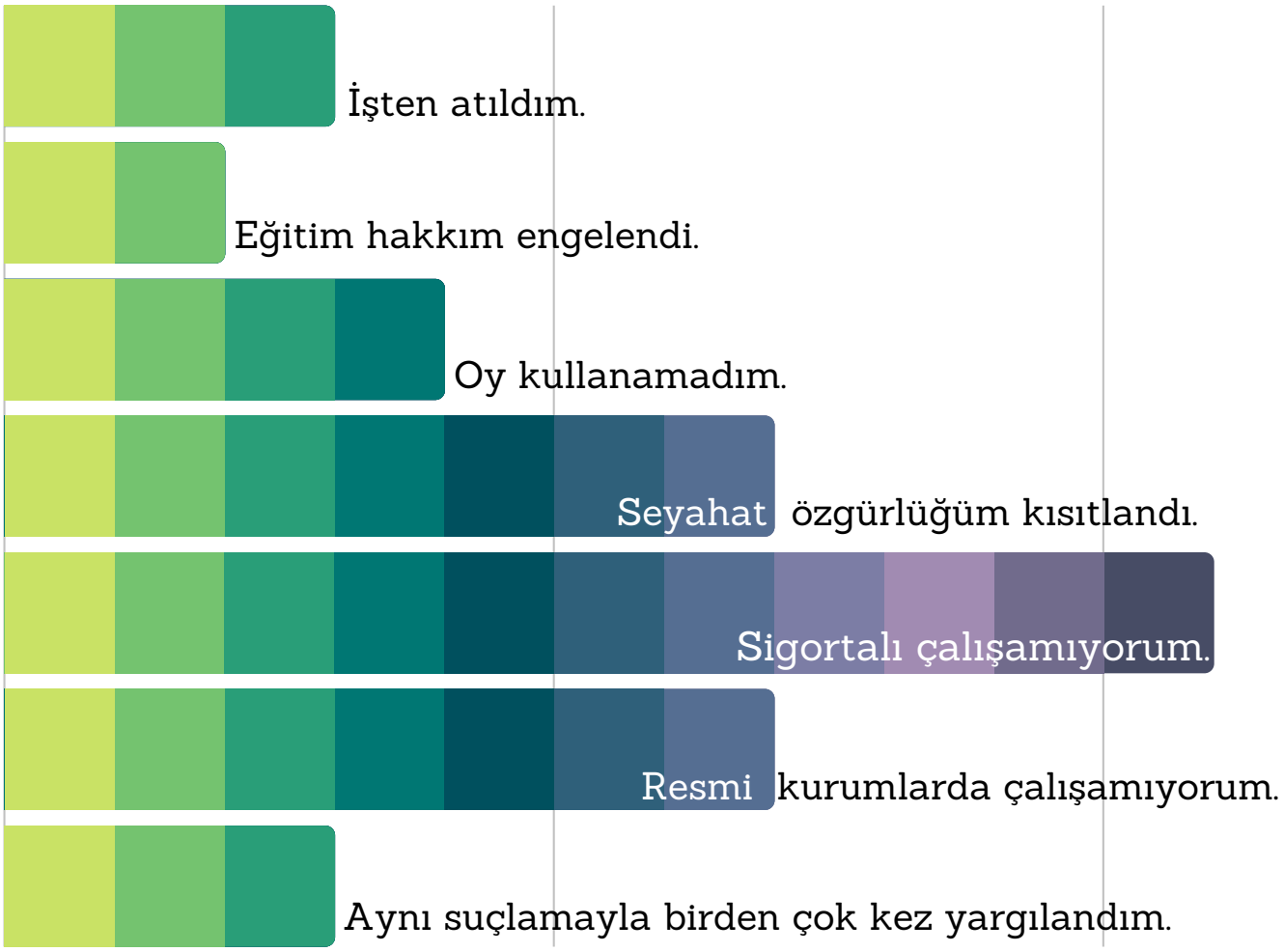

**13 başvurucu taraffından belirtilen hak ihlalleridir.*

***Başvurucular, birden fazla hak ihlaline maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.*

Formda yer alan *"Askerlik yükümlüsü olmanız sebebiyle hangi hak ihlallerine uğradınız?"* sorusuna verilen yanıtlar, zorunlu kişilerin yaşadıkları hak ihlallerini açıkça göstermektedir.

Soruya yanıt veren 13 kişinin çoğu, birden çok hak ihlaline maruz kaldığını ifade etmiştir.

Zorunlu askerlik yapmadığı için karşılaşan hak ihlalleri arasında en yaygını sigortalı çalışamamak olarak seçilmiş, 11 kişi sigortalı çalışamadığını belirtmiştir. 7 kişi seyahat özgürlüğünün kısıtlandığını ve yine 7 kişi resmi kurumlarda çalışamadığını bildirmiştir.

SİVİL ÖLÜM

Başvuru formuna gelen yanıtlar, zorunlu askerlik yükümlüsü kişilerin maruz kaldıkları hak ihllallerini belgelememize olanak sağlarken, bir yandan da zorunlu askerlik yapmak istemeyenlerin karşı karşıya kaldığı sivil ölüm olgusunu ortaya koyuyor.

Başvurucular tarafından forma verilen yanıtlar, zorunlu askerlik yapmak istemeyen kişilerin karşı karşıya kaldıkları hak ihlallerinin katlanarak devam ettiğini ve katmerli bir hak ihlalleri zinciri yarattığını gösteriyor. Sivil ölüm koşullarında yaşamaya mecbur bırakılan bireyler, gündelik yaşantılarında birçok başlıkta sıkıntı yaşadıklarını ve bazı haklarından imtina etmek zorunda kaldıklarını belirtiyor.

VR-DER TARAFINDAN TAKİP EDİLEN DOSYALAR

VR-DER, Kasım 2021 tarihinden bu yana yürüttüğü Türkiye'de Vicdani Ret Hakkını Destekleme Kampanyası kapsamında, hukuksal destek talebiyle çok sayıda başvuru almıştır. Şimdiye dek 7 farklı vicdani retçiye açılan dosyayı kampanya kapsamında takip etmeye başlayan dernek, hukuki danışmanlık sağlamaktadır.

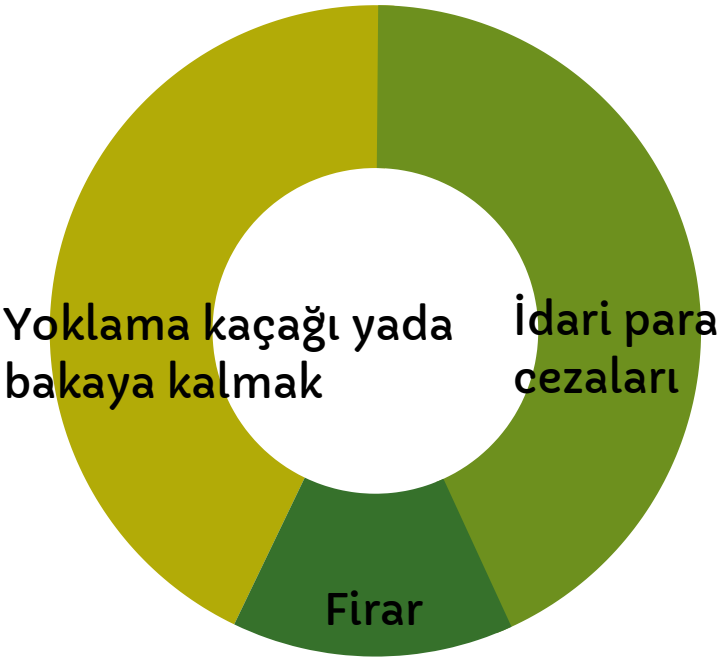

Dernek tarafından tarafından takip edilen 7 farklı dosyadan 1'i Askeri Ceza Kanunu'na muhalefet kapsamında firar suçlamasıyla açılmış bir dosya, 2'si ise Askeri Ceza Kanunu'na muhalefet kapsamında yoklama kaçağı yada bakaya kalmak suçlamasıyla açılmış dosyalardır. Bir dosya da Askeri Ceza Kanunu'nun 2012 yılında yürürlükten kaldırılan 63/2. maddesinin son bendine göre açılmıştır.

Destek verilen diğer 3 dosyada ise vicdani retçilere yoklama kaçağı yada bakaya kalmak suçlamasıyla kesilen idari para cezalarına itiraz edilmiştir. İki itiraz başvurusunun sonucu beklenmektedir. Bir dosyada ise Askerlik Şubesi, hukuksal hata yapıldığını belirterek, cezayı kendiliğinden iptal etmiştir.

Ayrıca, hukuksal destek projesi kapsamında, bir retçinin dosyasıyla ilgili Anayasa Mahkemesi'ne başvuru yapılmıştır.
Bu başvuruyla birlikte derneğimizle bağlantılı olarak takip edilen AYM başvuru sayısı 24'e ulaşmıştır.

VİCDANİ RET AÇIKLAMALARI

3 Ocak 2021

Mahsum Duman, Vicdani Ret Derneği'ne yolladığı metinle vicdani reddini açıkladı.

"... Şoven, ırkçı, militer politikalarınızın bir parçası olmak yerine bu coğrafyada savaşa, şiddete ve militarizme karşı saf tutan vicdanı retçiler yanında yer alarak vicdani reddimi ilan ediyorum! Savaşa hayır, ırkçılığa hayır, zulme hayır, sessiz kalırsak yarın da başkalarının hayatı son bulur."

18 Ocak 2021

Ömer Tüzün, Vicdani Ret Derneği'ne yolladığı metinle vicdani reddini açıkladı.

"... Zorunlu askerliğe karşıyım. Silah tutmak, insan öldürmek için eğitim almak istemiyorum. En yakın arkadaşım askerlik yaparken girdiği çatışmada vurularak öldürüldü. Bunu unutamıyorum. Arkadaşım ne için, hangi "haklı" savaş için, hangi "yurt" için yaşamını yitirdi? İnancım ve de politik kimliğimden hareketle askerlik yapmayacağımı, vicdani retçi olduğumu deklare ediyorum."

19 Şubat 2021

Mehmet Şaban Değirmenci, Vicdani Ret Derneği'ne yolladığı metinle vicdani reddini açıkladı.

"*Özgür irademle vicdani reddimi beyan ediyorum. Herhangi bir düzenli orduya katılmak istemiyorum ve katılmayacağım. Her saniye militarist düşüncenin yol açtığı yıkımları seyrettiğimiz veya doğrudan bu yıkımların ortasında bulunduğumuz günümüz dünyasında, en temelde militarist düşünceyi reddediyorum...*"

24 Şubat 2021

Muhtesim Çelik Vicdani Ret Derneği'ne yolladığı metinle vicdani reddini açıkladı.

"*... Bendeki ahlaki ve politik tutarlılık gereği askerlik yapmayacağım, o üniformayı giymeyeceğim, vicdani retçiyim.*"

25 Şubat 2021

Beşir Tapu vicdani reddini açıkladı.

"*... İktidarlar varlığını korumak için halklara, doğaya ve insanlığa karşı suç işliyor. Militarizmi besleyen egemen güçlerin savaş politikalarına dur demek ve insanın, doğanın korunması için 'vicdani ret' hakkımı kullanıyorum...*"

Vicdani Ret Derneği

Conscientious Objection Association

+0216 345 01 00

dernek@vicdaniret.org

www.vicdaniret.org